Я ПОБИВАЮСЯ ЗА ДИНОЗАВРАМИ

У келґарійському парку пасуться динозаври. Попід ногами в найбільшого ходять люди, ніби миші. На хвіст вилазять діти, як на гору. Літом динозаври слухають концерти симфонічної оркестри. Дивні потвори, гігантичні ящури, що повиходили з казок. А може казки про драконів і страховищ — це пам’ять людська про динозаврів, що вже тоді, в часи дитинства людської раси, доживали свого віку в печерах? Ці динозаври, що пасуться в келґарійському паркові — кам’яні статуї. Їх зробив скульптор Канерва із своїм сином, на підставі розкопаних кістяків у околицях поблизу Келґарі. У Ред Дір Велей, біля міста Дромгелер, водились ці динозаври тисячами 150-75 мільйонів років тому. Були там найрізноманітніші породи: травоїди і м’ясоїди; літаючі, плаваючі, повзаючі; на чотирьох лапах ходячі і на двох, з маленькими передніми лапками, як кенґуру; озброєні панцерами; з жахливими пащами; з гігантським тулубом і малесенькою голівкою… Але в келґарійському парку пасеться вісім.

Побиватися за динозаврами я почала ще в Едмонтоні, як довідалася, що тут десь є Бед Лендс (Погані Землі), — жахливі дикі краєвиди, такі, яким уявляємо собі пекло. Маю слабість до такої химерної краси, вона мене більш вражає за загально визнану.

Власне, задля цих динозаврів я й до Келґарі забралася. Але в Келґарі ніхто ні динозаврами, ні Поганими Землями не цікавився. — Хочете поїхати до Дромгелеру? Чого? Там нічого такого нема, це звичайне майнерське містечко у ярах ріки Ред Дір. — Була тільки одна людина в Келґарі, що не здивувалася з моєї "примхи", бо вона й сама там недавно була, це Надія Кобильник. Але тим то й зле, що недавно була, бо другий раз їй тепер не випадало їхати, хоч охоче ще раз побувала б. Вона може допомогти тільки порадами. Як уже не буде нікого, щоб показав, то щоб я звернулася просто до музею…

Нікого так і не спокусивши динозаврами, одного снігового ранку я стоїчно попрощалася з Садовниками і засіла в моїм прибранім домі, "Ґрейгавнд бас стейшин" (чи як тут кажуть українці "сташіні", чекати автобуса на Дромгелер.

Для кого цей розклад руху сплямований? Я зможу приїхати до того шахтарського містечка лише о сьомій годині вечора. Але звідти виходить автобус о восьмій ранку, то якщо я за ніч упораюся, з динозаврами побачуся, я зможу вранці узавтра й виїхати з Дромгелеру. Тут уже знайомих ніяких не маю, в Келґарі сказали мені, що в цьому містечку є багато українців, але то — самі комуністи.

Гарні мої відомості, що й казати! Але я радісно лечу на спині "Хорта" до динозаврів, як до своїх найближчих приятелів. Сніг не сніг, дощ не дощ, я поспішаю до вас, мої динозаври!

Та сніг тільки лякав. Наче й недалеко, яких 80 миль, а я наче їхала з холодного краю в теплий. В Дромгелері вже й сліду не було зими, там стояла тепла погода.

В лоббі готелю я відразу вхопилася за телефонну книжку. Мусить же тут бути щось українське. На "У" є церква. Телефон нічого не відповідає. Чи далеко українська церква звідси? Господар готелю каже, що це не тут, а в Нью-Кестл. Що таке Нью-Кестл? Вночі нічого не розбереш.

Уранці вдосвіта блиснув у голові спасенний спогад. Та ж пан Садовник щось таке згадував, щось таке, ніби про священика із Дромгелера, о. Сивенького… А може це той добросердечний о. Сивенький, що був у моїм таборі діпі в Австрії?

Але треба пробувати ще інші двері, що відчиняться до. динозаврів. Треба знайти той музей, що його так хвалила пані Кобильник, там директором музею — Мек Вей, він можливо навіть візьме на своє авто та

сам покаже ті Бед Лендс, може ж таки ухопить його за серце, що я так здалека прибилася?

З таким балянсом вранці почимчикувала я вулицями мініятюрного міста, разом із шахтарями, що ото вчора заповнювали бари й коршми, а тепер біжать до роботи з "дінерками" при боці. Котрі ж із них українці? Кажуть, є дуже багато наших людей тут.

Музей у такому маленькому містечку знайти не важко, але важко в нього; вступити. Він замкнений та ще й до того недвозначно вивішено табличку: "Замкнено". Може ще рано? Гм, піду шукати української церкви, того якогось Нью-Кестлу.

Горби та гори, щось таки справді від пекла тут, — наче піраміди насипані, наче ярі розмиті. Якесь усе розрите, чорне, безфоремне. Вулиці містечка в підніжжі цього краєвиду видаються неправдивими, їх зелень — фальшиво насаджена, штучно плекана. Яка затишність може існувати в такому місці? Одначе, люди її й тут творять.

І церкви тут є, ще й багато, але яку не огляну, — не українська. До Нью-Кестл дві милі, — кажуть добрі люди. Спасибі, хоч напрям знаю. Розпитую всіх про українську "чурч", всі в один бік махають рукою, — там вона.

Ну, щасти, Боже! Ось уже й це селище. Ось і церква, ось і дім священика. Ще здалека бачу, — постать священика у чорному біля дверей. Справді, це о. Сивенький, от здивується зараз! Зайшов до хати. Постукати, чи чекати, поки вийде?

Отець Сивенький і мене впізнав відразу. Я, справді, маю щастя. Він ось у цю хвилину приїхав з іншої парафії, оце щойно увійшов у хату, а за кілька хвилин мався вийти з дому. Це просто дивний збіг, що я надійшла саме в цю хвилину, ні раніш, ні пізніш.

— Але ви не лякайтеся моєї хати. Я тут живу гірше, ніж у таборових бараках, — попереджає він і вводить у фанерний мізерний будиночок із недокінченими стінами, без водотягу, без устаткування… якась допотопна залізна пічка стоїть… — Це тут стало ліпше, — продовжує о. Сивенький, — а вже було так, що через тоненькі стіни вітер гуляв по хаті й розкидав парохіяльні папери на столі. Я пообббивав, ось бачите, стіни плястером — "джіпраком", і хоч від вітру вже можна сховатися. Але я тут не все тримаюся. Маю ще чотири місії, все в роз’їздах.

Почувши, що я шукаю динозаврів, о. Сивенький подумав.

— Я й сам ще не бачив цих Бед Лендс, як слід. Але ми ось підемо до сусідів, вони тут давно живуть, може щось почуємо.

До сусідів було три хвилини ходу, якраз досить, щоб зорієнтуватися. Ми йдемо до колишнього лідера тутешніх червоних, тепер розчарованого в "світових ідеях", до голови місцевої Ліги Визволення України. Шахтар із професії. Тепер на пенсії. Жінка й діти працюють, а він провадить господарство. Дуже очитаний чоловік. Він через читання та участь у організаційних працях так високої себе підтягнув, що переріс своїх ровесників, А має освіту всього за четверту клясу народньої школи… Знайомтеся, це пан Петро Ґута!

— Ви нам дайте кави, — по-родинному попросив отець, вже прийнявши на себе ролю мого опікуна. Взагалі, я ось від якого часу та все під опікою отців. їхала до Келґарі під опікою о. Хрустатаки, православного священика, а тепер ось греко-католицький заопікувався.

Ми з паном Ґутою повели перші ознайомлювальні розмови, а о. Сивенький уже пішов дзвонити кудись телефоном. Потім ми пішли в літню кухню, що була в мініятюрному подвір’ячку, обсадженому квітами.

Таке все іграшкове, малесеньке тут. Домики всі збиті з фанери, мабуть, на живу нитку зліплені. Усередині в хаті є все, як і в місті, —

вода холодно-гаряча, холодильник, ще й м’які меблі у вітальні, ще й килими. Але зовні! Чого це тут така біднота вилазить наверх? Цю злиденність халабудок прикрашують тільки рясно насаджені квіти. Але не всюди. Інші хати потопають у бур’янах.

— Оце, де ви бачите квітки, городці, то знайте, що тут живуть наші українці, — пояснює мені о. Сивенький. — Де поросло лопухами, там живуть англійці, айриші. Вони не люблять працювати біля хати. Тут майже весь Нью-Кестл — українці. Але все це комуністи. Є лише кілька родин, з якими можна знайти спільну мову.

А злиденні ці будинки тому, що ніхто тут не хоче гарних будинків будувати. Шахтарі живуть в непевності.. Копальні вугілля часто замикаються, наполовину невикористані, а в такій дірі ніхто гарного будинку не купить.

Ми за кавою розмовляємо, я дуже скоро освоююся, бо ця таборово-похідна обстанова для мене звичніша, ніж важка солідність люксусових мешкань з модерними витівками. З паном Ґутою легко розмовляти, він анітрохи не дивується, що я, людина з того краю континенту, забилася в Нью-Кестл і хочу бачити таке, що нікого тут не цікавить. Признатися, і він ніколи не був там, де розкопували динозавра, хоч і чув щось таке. Але велике враження справляє на нього те, що в нью-йоркському Природничому музеї стоять кістяки динозаврів із табличками "Дромгелер, Алберта". В очах у нього починає пробиватися така ж повага до науки, яку я бачила у нашого селянина в Україні, і якої не спостерегла у келґарійських дядьків.

Мій опікун знову зник, знову говорить десь телефоном, а за хвилину події розгортаються з кінематографічною швидкістю.

— Там уже нас чекає авто, ходімо! Знайомтеся, це ваш земляк, українець із Басарабії, містер Майк Робінський. Містер Робінсон, чи ви не знаєте, де тут влітку розкопували цього динозавра?

Містер Робінський, що перевернув своє прізвище на Робінсона, відновив українську мову лише недавно, а саме з появою новоприбулих. Він приїхав до Канади, як було йому п’ятнадцять років. Відбуваючи військову службу в Англії, він знайшов там собі дівчину з Велзу, протестантку, і привіз її до Канади. Син його недавно оженився з полькою римо-католичкою, а вінчав їх о. Сивенький греко-католицьким обрядом, хоч сам містер Робінсон охрищений православним. Оце такі ступні споріднення забезпечують дружбу між містерам Робінсоном та о. Сивеньким, і вже як хто подбає про священика, то це містер Робінсон. Протягом п’ятьох років він безінтересовно випрошує в копальнях вугілля для священика та привозить своїм тягаровим автом по кілька разів на зиму.

Отже, містер Робінсон каже, що все тут — Бед Лендс, а оце саме й їде він у один бік цих Бед Лендс, до шахтарського містечка Іст Кулі.

— Хочу побачити сина, він там працює, та й ще деякі справи маю там.

Ну, чи не щастить мені шалено? Лише пів години тому я ламала собі голову, як вхопити цю зачаровану країну на плівку зору, а тепер уже сиджу межи хорошими людьми, поруч старожила-українця добродушної вдачі та під опікою о. Сивенького. Розмова розмотується з клубка, я входжу в саме осереддя родинного та місцевого життя.

Ми проскакуємо Дромгелер. Їдемо вздовж ріки Ред Дір і заглиблюємося в Бед Лендс. У безпардонному безпорядку розкривається перед нами панорама ярів, горбів, гір, усічених пірамід, могил, — все що чорне, глинясто-біле, червоне. А попід цим хаосом ростуть родини глиняних грибків із гарними шапочками.

Містер Робінсон чудово знає, чого мені треба. Зупиняє своє авто якраз біля величезних таких "грибів". Товстий стовбур "гриба" накритий шапкою. Під ним людина — тільки кузка. Це гори, а форму гриба

вивітрили вітри! Звуться ці "гриби" "гуду". І вони не гляняні, як спочатку здавалося, а з твердого мінералу, що зветься бентоніт і не піддається ерозії.

Як містер Робінсон показав приклад, що можна по цих горах теребкатися, а вони не обсипаються та не обвалюються, то й я подряпалася до "гриба", он саме до того, що на шапочці має чобота. Та воно тверде, як камінь, цей бентоніт, або мильна глина, розчин вулканічного пилу й попелу. Кажуть, індіяни вживали його, як мило, а тепер він вживається в промисловості, зокрема при відчищуванні нафти.

Не тільки гриби бачимо ми навколо, себе, але множество інших кручених фігур, як тільки в’їхали в Бед Лендс. Місцями ці фігури видаються лапами велетенського мамута, іноді кучерявою пінкою морського припливу. Часом — цікавими гномиками, що посідали в рядок у своїх каптуриках, позавішувались під горами і показують нам язики. Найбільше ж є грибків, родин опеньок, сказати б… Але ці грибища уродили нівроку!

Містер Робінсон з насолодою порпається під ногами, він зовсім не поспішає побачити свого сина. Він підносить чималу пласку каменюку.

— Мені здається, що це — скам’яніла лопатка мамута, — каже він, пильно розглядаючи. — Я її візьму, віднесу до музею.

Еге-ге! Я дивлюся й собі під ноги, а там цілі скарби. Скам’яніле дерево, уламки більші й менші. Греби, скільки хочеш. Структура й колір його збереглися, а субстанція замінилася на камінь. На камінь воно й неподібне, але важке як камінь, і не кришиться. То це тут колись буяв ліс?

Широка ця долина Червоного Оленя. Погані Землі розтягнулися на 200 миль завдовшки, з розгалуженнями, рукавами-ярами у всі боки. Ярі тут тягнуться милями. Повноводна колись ріка прорила оцю долину,

вимила все, що можна було; вітри вивітрили, залишили ці химерні гори, горби та могили… і безмежні можливості для експлуатації та наукових дослідів. Сотні динозаврів, шестидесяти різних порід і видів тут розгубили свої кістки, а ще тисячі заховані під шарами нерозмитого ґрунту, на якому тепер сіють першорядну пшеницю, де відкрили поклади нафти і природнього, газу. Гори ці повні кам’яного вугілля. Так багато його тут є, що компанії-власники не використовують до кінця копалень — поексплуатувавши шахту, закидають її. Не зацікавлені. Особливо ж тепер, коли Алберта стала найбагатшим у Брітійській імперії джерелом нафти. Може й зовсім закинуть це дромгелерське вугілля? Ось горить воно у надрах, а ніхто не звертає уваги.

Себто як це горить вугілля?

Та горить же ж! Ось ці червонаві гори — це вже перегоріле вугілля, має воно вигляд побитої цегли і ніколи не промокає. Ми його возимо до Келґарі, ним посипають доріжки перед домами, спортові майдани, різні інші площі.

Я пригадую. Так, дуже ефектно виглядають ті червоні майдани і доріжки.

Ми товчемося вже саме на такому червонавому горбі. Всі троє ми захопилися геологією й палеонтологією, вишукуємо скам’янілості, а крім того я побачила ще й кактуса. В Канаді, де вже видно відблиски північного сяйва, ростуть кактуси?

Та дивіться ж, їх тут повно росте! Це, мабуть, звироднілі нащадки мезозойської доби, тих лісів-гігантів, що з них тепер зробилося кам’яне вугілля. Вони свою живучість зберегли і пронесли через сотні мільйонів років, щороку відроджуються вони на теплі своїх предків. То що, а хіба знані нам ящурки не являються також нащадками динозаврів?

Але містерові Робінсонові все таки треба їхати шукати сина — і ми котимо далі, повз закинуті шахти, повз діючі конструкції. Переїжджаємо залізницю, мости. Селища Роздейл та Камрія — ще з меншими домиками за ті в Нью-Кестл. Хатки приліпитися в горах, — сміливі хатки, бо тут же навіть воду нелегко добути. А все навколо — похмуро маєстатичне, гори не зеленіють, тільки виграють химерністю, що її накрутила колись широченна доісторична ріка. Дивно тільки, до чого тут цей зерновий елеватор при залізниці, тут же нема ніякої рослинности?

І раптом… виїхали ми з чорної похмурої долини вгору — де й поділася пекельна панорама? Навколо — рівні степи, засіяні буйною жовтою пшеницею. А про Бед Лендс і уяви нема. То був сон.

Нам випадає переїхати через залізничні рейки, а там саме працює група робітників. Отець Сивенький відразу заглядів знайомого, перегукується з ним. Але решта робітників повідверталися, вороже мовчать, на привітання не відповідають.

— Це все — українці, але вони всі — комуністи. Вони вірять, що в Совєтському Союзі робітникам дуже добре, що там — робітнича влада. Про мене вони кажуть, що я сію опіюм для народу. Мене вони так ненавидять, що як зустріне котрий із них мене, то візьме та й сплюне.

Приємна парафія! Але о. Сивенький каже це з усмішкою. Діти! Спантеличені люди із мрією. Почасти, самі компанії винні, що тут розвівся такий комунізм. Вони дуже визискували робітників, юнії тут не було, платня була мізерна, робочий день тут був довгогодинний. От вони й бачать зло в "релігії, опіюмі для народу". Але я ще найбільше поважаю комуністів, бо вони своїх дітей тримають .в українському дусі, не так, як я бачив серед наших великих патріотів. Діти тих патріотів вже й слова по-нашому не знають, а ви підіть, послухайте, як ці діти гарно говорять…

Сина містер Робінсон ніяк не може напитати. Та й того фармера ніде не видно, хоч ми вже досить довго тут їздимо. Бульдозера, що має той фармер купити за посередництвом містера Робінсона, ми бачили, коштує він двадцять тисяч. Доведеться по обіді містерові Робінсонові їхати ще в інший кінець. Я не перечу, може заїдемо таки на те місце, де знайдено цілого динозавра.

Але знайшли його десь інде. Де — сам містер Робінсон не знає, хоч живе тут сорок років. Кажуть, це треба їхати кудись на Моррен Феррі, переїжджати через ріку. — Чи не маєте ви там якої справи? — легенько питає о. Сивенький. — Я ще не знаю, — відразу дається на намову містер Робінсон, — я дуже не маю сьогодні часу, але я буду знати о другій годині. Може й поїду… До того словака-фармера додому заїду, то там по дорозі. А тепер їдьмо до банку, потім у мене пообідаємо й… До вечора ще далеко.

Ну, чи не щастить мені? Такого ж вирозумілого земляка з автом придбати! На все згодного.

Він не втримався, щоб не завезти нас ще в одне цікаве місце. Відкрита копальня вугілля. Просто неба в долині знято шар землі з двадцять футів і там тапер лежить блискуче та масне чорне вугілля. Його просто зрізують і вивозять тягаровими автами. Це так звана "стрепмайна".

День видався напрочуд ясний та погідний. Після двох днів заморозків і сніжку знову встановилося літо. По обіді в містера Робінсона, о другій годині ми вже виїжджаємо до Моррен Феррі. Всі ми, також і місис Ґледіс Робінсон, набралися рішучости таки доїхати до тієї динозаврової долини. А що сьогодні був динозавровий день, то о. Сивенький ще попросив містера Майка проїхати вулицями Дромгелера та показав нам окам’янілу цілу сосну на низькій огорожі біля одного дому. По другий бік фіртки ще були скам’янілі хрящі динозаврового хвоста. Це так оздобив собі фасад хати один дромгелерський

громадянин, менажер з Мідленд Майн. В кожному підвір’ячку, в палісаді — скам’яніле дерево, такі великі уламки. Стережуть вхід, або квіти.

Не забули ми заглянути, й до музею. Але він був незмінно замкнений.

Нарешті, вирвавшись із дромгелерської долини нагору в безмежні пшеничні лани, ми звернули на польові дороги, щоб вступити до того фармера-словака. Ні, нема його й удома. Два авта стоять на подвір’ї, літак стоїть у анґарі, моторовий човен на місці, а з хати ніхто не виходить. Цей дивний фармер з літаком, із двома автами та моторовим човном, якому бракує ще бульдозера, живе сам, і якщо його нема вдома, то ніхто й не вийде. Нічого не вдієш. Їдьмо далі. До Моррен Феррі.

Та старенький перевізник на той бік ріки ніколи не чув про динозаврів. Хоч напис на переправі сам увічі лізе, аж кричить, що забороняється відвідувачам на тому березі піднімати й забирати з собою будьякі скам’янілості, перевізник не радить нам тут шукати, динозаврової долини. Ми довго гаятися не можемо, синя хмара підступає, а ми — на польових дорогах. Місис Ґледіс уже не хоче динозаврів, вона й нам не радить, а радить вертатися просто додому. Але містер Майк, підшептаний о. Сивеньким, поганяє на другу переправу, Блеріт Феррі. Тепер ми їдемо вже в дуже доброму напрямку. Хмара очевидно минає нас, ось вона розділилася і дає нам дорогу до переправи. Ми оминаємо: далекі, містечка з елеваторами, оминаємо фарми — й женемо! Тільки місис Ґледіс щораз дуже хвилюється. Хто буде витягати авто, як хапоне дощ?

Та хмара йде боком, о. Сивенький запевняє, що вона вже відходить, ми от-от маємо зіскочити зі шляху в яр, ми ось навіть вже проїхали напис "В’ю пойн Бед Лендс" (краєвид "Погані Землі") як місис Ґледіс впала в паніку. Стало дуже темно, сонце сховалося, і в авті було стільки розпачливих вигуків, що містер Майк мовчки завернувся і поспішив до ґрейдованої дороги, поки не почався дощ. А він уже почався.

Могутня злива, мільярди відер і тонн води. Між цими стінами дощу ми летимо до Дромгелера.. І аж як увігналися — раптом хмара розійшлася, дощ ущух, небо стало дитинно синє, сонце глузливо, вищирило зуби. Але вже п’ята година, дороги всі розмокли, містер Робінсон, що й так перевів на нас цілий день, на більшу жертву вже не збирається. Він запросив мене в бар, почастував питвом, замість динозаврової долини.

Отже, везло-везло мені сьогодні й не довезло. Все було наче навмисне зроблено. Якийсь чортик, ворожий мені, бачив, як шалено щастило мені цілий день, і вирішив утяти штучку. Не тішить мене ні смачний підвечірок у пана Ґути, ні нові знайомства, що ними хотів розрадити мене опікун. А друзів набирається все більше й більше, не всі тут комуністи. Григор Захарчук, Антін Делявський. Шахтар Делявський сьогодні має останній день відпустки і з великою охотою повіз би нас своїм автом, якби так щиро не взявся був Містер Робінсон. Але може хоч до того музею достукаємося? Пошукаємо на мешканні директора, чи що?

У малому містечку, справді, все можливе. Справді, — знайшли, зайшли, поговорили, подзвонили. І видзвонили. Не сам директор, але якась пані чекатиме нас о дев’ятій в музеї. А до дев’ятої годин" згаяли ми час у розмові з о. Сивеньким та братами Делявськими, Антоном і Осипом. Їх не динозаври цікавлять, а як живеться робітникові в Совєтському Союзі, чи мають від держави пенсію старі селяни, чому українці, не скинуть уряду, як він поганий, що коштують черевики, чи там справді така русифікація? Бачила я по очах напружених, що вони хочуть збагнути, увійти в те життя, знати, що чиста правда, а що — пропаганда. З інтересам тямущих дітей вони прислухаються, зважують. Це вже не ті, що ми бачили вдень при рейках, хоч може вони й були колись такими. Це такі, що хочуть ідеального ладу, але не можуть погодитися, щоб обіцяний майбутній рай — на знищенні українського народу будувався. Здається таки, що отець Сивенький має тут вдячну місійну працю, хоч і плюють йому вслід, хоч і живе він, як перші піонери жили, хоч його парафія складається з дванадцятьох парафіян.

І яка різниця — келґарійські дядьки і ці допитливі шахтарі. "Я тут однаково не прижився, — згадалися мені слова шахтаря Ґути. — От і. маю тут все, пенсія йде, але якби прийшов час визволяти Україну, то все покинув би, десь там для війська бараболю чистив би — і був би щасливий."

Не цікавилися мої приятелі динозаврами й окам’янілостями в музеї, — вони цього до дідька бачать у шахтах. Знають вони й цю люб’язну пані, що згодилася опівночі показати музей гостеві з Нью-Йорку. Ця немолода, але струнка, мініятюрна й щупла, як підліток, пані у робочому кольору хакі чоловічому костюмі для польових робіт — місис Мек Вей. Це — велика багачка, власниця шахт і фарм. Що то моїх приятелів-шахтарів обходило, що вона — фахівець розкопів, що цього літа вивезено до Оттави викопаного динозавра у сімох вантажних вагонах, що ця долина Ред Дір постачає динозаврів у музеї Канади й США, взагалі. Показуючи на випханого ящура з динозаврової породи, завбільшки з лисичку, Осип Делявський гидливо морщиться: "Я їх не раз уже бачив живими. Таке бридке часом вискочить, а часом на дорозі бачиш роздушеного."

Але я була нагороджена. Місис Мек Вей подарувала мені уламок скам’янілого дерева і кістку з динозаврового хвоста, вік якої 150 мільйонів років.

Другого дня я вже виїжджала з Дромгелеру до Едмонтону із своїми окам'янілостями та кактусами. Отець Сивенький довів свою опіку до кінця, прийшов о восьмій ранку з Нью-Кестл і посадив мене в автобус. І покотилася моя дорога Великою Долиною (Биґ Велей), де нафтові колодязі помпують нафту, де палахкотять вічні вогні з зайвої нафти та надміру природнього газу.

Залишилася від Дромгелеру недокінченість, недовершеність і бажання ще раз побачитися з цими щирими, допитливими українськими шахтарями.

Але я думаю, що до того часу вже викопають нового динозавра і я відразу знатиму, де його шукати. Все ж таки, отче Сивенький, чи добре ми їхали на. ту Моррен Феррі і чи подібна та динозаврова долина на бачені того дня інші ярі доісторичної ріки?